

İnşaat sektörü, ülke ekonomilerinin gelişmesinde yarattığı katma değer ve istihdam olanaklarıyla önemli bir görev üstlenmektedir. Gelişmekte olan her ülkenin ihtiyaç duyduğu inşaat sektörüne ülkemizin de gelişim sürecinde ihtiyacı vardır. Barajlar, yollar, havaalanları, fabrikalar, hastaneler vb. gibi yaşamsal mekânların inşası ve o mekânların yaşanılabilir sağlanmasının alt yapısı yine inşaat sektörü ile gerçekleştirilmektedir. Ekonomi Bakanlığı verilerine göre; dünyanın en büyük müteahhitlik şirketleri listesi içinde 42 Türk şirketi bulunmaktadır. Ülkemiz bu bakımdan Çin’den sonra dünya ikinciliğine sahiptir.

Ülkemizde yıl bazında inşaat sektörünün büyüme oranlarına bakıldığında, 2013 yılında yüzde 7 büyüyen sektörün büyüme hızının 2014 yılında yavaşladığı görülmektedir. 2014 yılının ilk çeyreğinde yüzde 5,8 olan büyüme oranı ikinci çeyrekte yüzde 3,4 olarak gerçekleşmiştir. Üçüncü çeyrekteki büyüme oranı 2,0 olurken, dördüncü çeyrekte inşaat sektöründe küçülme yaşanmış ve -2,1 olarak gerçekleşmiştir.

İNŞAAT SEKTÖRÜ VE GSYH BÜYÜME

| Dönemler | İnşaat Sektörü Büyüme (%) | GSYH Büyüme (%) |
|----------|---------------------------|-----------------|
| 2014 1.Ç | 5,8 | 4,7 |
| 2014 2.Ç | 3,4 | 5,0 |
| 2014 3.Ç | 2,0 | 4,3 |
| 2014 4.Ç | -2,1 | 4,3 |
| 2015 1.Ç | -2,8 | 4,4 |
| 2015 2.Ç | 1,9 | 4,8 |
| 2015 3.Ç | 1,9 | 4,1 |

Kaynak: TÜİK

2014 yılı son çeyreği ve 2015 yılının ilk çeyrek dönemine bakıldığında, inşaat sektöründe küçülme yaşandığı görülmektedir. 2015 yılının ikinci ve üçüncü çeyrek dönemlerinde yeni inşaatların başlamasının ve mevsimselliğin etkisi ile %1,9 büyüme oranı gerçekleşmiştir. İkinci çeyrekteki büyümeye rağmen 2015 yılının ilk yarısındaki inşaat faaliyetlerinin performansı geçen yılın ilk yarısının altında kalmıştır.

2014 ve 2015 yıllarının ikinci çeyreklerine bakıldığında, yeni inşaatların başlaması ve mevsimsellikten kaynaklı mevcut işlerin toparlanmasından dolayı kamu ve özel sektör harcamalarında artış yaşandığı görülmektedir.

İNŞAAT HARCAMALARI (KAMU VE ÖZEL SEKTÖR CARİ FİYATLARLA/BİN TL)

| Dönemler | Kamu | Özel | Toplam |
|----------|------------|------------|------------|
| 2014 1.Ç | 13.479.445 | 25.639.194 | 39.118.639 |
| 2014 2.Ç | 15.526.184 | 28.172.659 | 43.698.843 |
| 2014 3.Ç | 15.868.669 | 24.470.167 | 40.338.836 |
| 2014 4.Ç | 16.037.005 | 23.014.180 | 39.051.185 |
| 2015 1.Ç | 13.116.114 | 26.988.287 | 40.104.401 |
| 2015 2.Ç | 16.179.901 | 31.190.609 | 47.370.510 |
| 2015 3.Ç | 17.069.648 | 26.724.491 | 43.794.139 |

Kaynak: TÜİK

TÜİK'ten alınan verilere göre GSYİH içinde yer alan kamunun inşaat harcamaları, 2015 yılının ilk çeyreğinde 2014 yılının son çeyreğine göre %18,9'luk düşüş göstererek 13,1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Özel sektörün inşaat harcamalarına bakıldığında ise 2014 yılının ikinci çeyreğinde başlayan düşüş, 2015 yılına kadar devam etmiştir. 2015 yılının üçüncü çeyreğinde ise seçimlerin de etkisiyle %14,3 düşüş gerçekleşmiştir.

İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM (Ekim 2015)

| Yıl | Toplam İstihdam | | | İnşaat İstihdam | | | İnşaatın Payı |
|------|-----------------|-------|--------|-----------------|-------|--------|---------------|
| | Erkek | Kadın | Toplam | Erkek | Kadın | Toplam | |
| 2014 | 18.380 | 7.758 | 26.138 | 1.928 | 77 | 2.005 | 7,67 |
| 2015 | 18.734 | 8.122 | 26.856 | 1.978 | 70 | 2.049 | 7,62 |

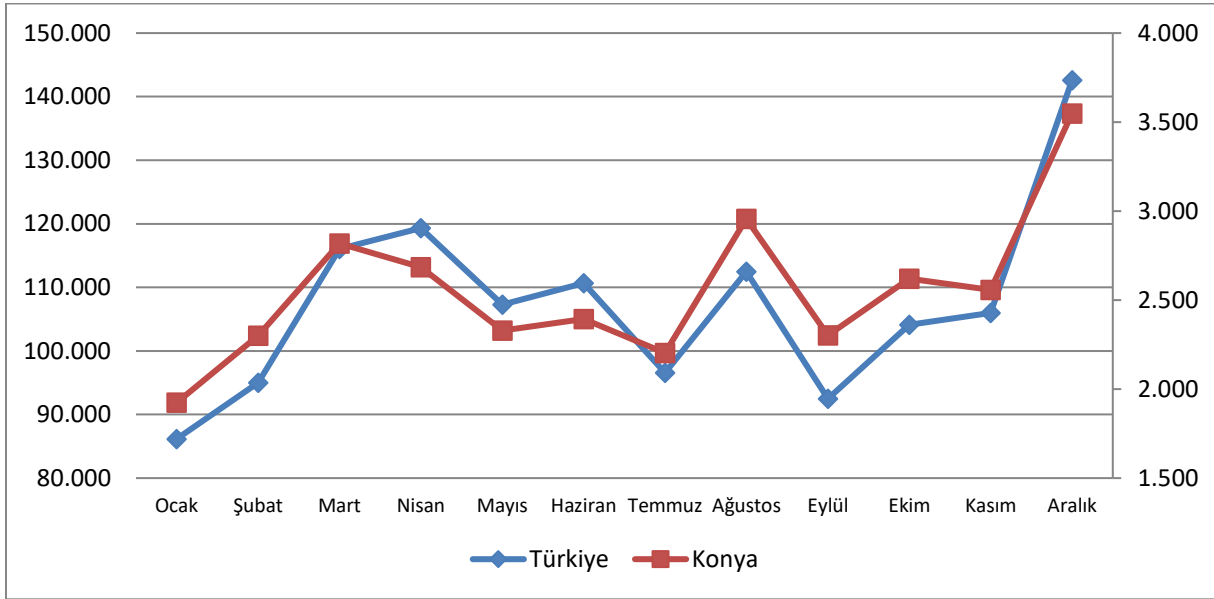
Kaynak: TÜİK

İnşaat sektöründe istihdam, mevsimsellik etkisi ile Ekim ayında 2,04 milyona yükselmiştir. Bu istihdam rakamı ile inşaat sektörü bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,1 artış göstermiştir.

İstihdam sayısına cinsiyet açısından bakıldığında ise erkeklerde istihdam artarken, kadın istihdam sayısında azalma görülmektedir. İnşaat sektörünün genel istihdam içindeki payı değişiklik göstermemiş %7,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

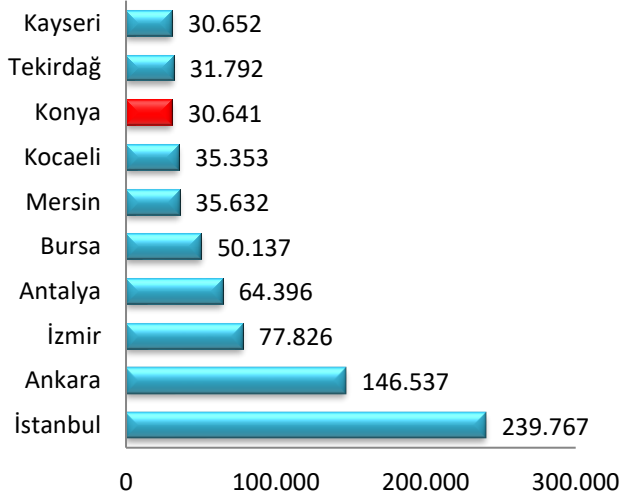
2015 yılında ülke genelinde 1.289.320 konutun el değiştirdiği görülmektedir. 2015 yılında konut satışlarında bir önceki yıla göre %10,6 artış yaşanmıştır.

Konya-Türkiye Konut Satış Rakamları



Kaynak: TÜİK

Konut Satışları İlk 10 İl



Kaynak: TÜİK

Konut satışlarında 2015 yılında, İstanbul 239.767 satış gerçekleştirerek %18,6 ile en yüksek paya sahip olmuştur.

Satış sayılarına göre İstanbul'u 146.537 satış (%11,4) ile Ankara, 77.826 ile konut satışı (%6) ile İzmir izlemektedir.

Konya listede 30.641 konut satış rakamı ile 8. sırada yer almıştır.

Sıralamanın ilk 10'unda yer alan diğer şehirlerde olduğu gibi Konya'da da en çok satış Aralık ayında gerçekleşmiştir. 139 konut satışının gerçekleştiği Hakkâri ise en az konut satışı gerçekleşen il olmuştur.

2015 yılına büyük bir heyecanla başlayan inşaat sektörü, ülkemizde yaşanan seçim sürecindeki belirsizlik ve dünyada yaşanan sorunlardan dolayı artan döviz fiyatlarıyla ciddi anlamda bekleme sürecine girmiştir. İnşaat sektörünün ülkemizin lokomotif sektörü konumunda olduğu göz önüne alındığında, inşaat sektöründe yaşanan duraklamanın dolaylı olarak birçok sektörü olumsuz etkilediği görülmektedir. Yaşanan olumsuzluklardan dolayı önünü göremeyen yatırımcılarda temkinli davranmayı tercih etmişlerdir.

2015 yılında yaşanan tüm bu belirsizliklere rağmen, seçim sonrası tek partili hükümet kurulması, inşaat sektörüne ivme kazandırmıştır. Son iki ayda hızlanan konut satışının, 2016 yılında da artarak devam etmesi beklenmektedir. Yurt içi istikrarın önemini koruyacağı 2016 yılında, faiz kredi oranları da önemli oranda etkili olacaktır. 2014 ve 2015 yıllarında gerçekleşen konut satışların çoğunluğunu mevcut konut rakamları oluşturmaktadır. Ancak 2016 yılında bir milyon konut satışının rahatlıkla aşılacağı düşünülmekte ve bu rakamın çoğunluğunun yeni projelerden oluşması beklenmektedir.